

AFGØRELSE
(Varmeforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA Slagslunde Fjernvarmelaug over
AFGØRELSE FRA Energitilsynet af 6. marts 2009
OM partsstatus i sag om E.ON Varme Danmark ApS' prisfastsættelse

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

NÆVNETS Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
I SAGEN Professor, cand.jur. & Ph.D. Birgitte Egelund Olsen
Forsyningsdirektør, akademiingeniør Astrid Birnbaum

NÆVNETS Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009 stadfæstes.
AFGØRELSE

Slagslunde Fjernvarmelaug (herefter benævnt klager) ved bestyrelsesmedlem Helle Toft Jensen har ved brev af 30. marts 2009 indbragt Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009 for Energiklagenævnet. Ved afgørelsen fandt Energitilsynet, at klager ikke havde partsstatus i Energitilsynets sag om E.ON Varme Danmark ApS' (herefter benævnt E.ON Varme) prisfastsættelse.

Sagens baggrund

Klager er en forening, hvis medlemmer aftager fjernvarme fra Slagslunde Kraftvarmeværk i Slagslunde. Klager ejer ikke netværk eller andet, der gør klager til en del af den kollektive varmforsyning. Slagslunde Kraftvarmeværk blev tidligere ejet og drevet af NESAs, men værket ejes og drives i dag af E.ON Varme. Foreningen havde pr. 1. januar 2009 224 medlemmer.

Klager har, jf. § 2 i Vedtægter for Slagslunde Fjernvarmelaug af 23. februar 2005, følgende formål

”at fungere som interesse- og kontaktorgan mellem NESAs, der ejer og driver Slagslunde Kraftvarmeværk, og foreningens medlemmer, der aftager fjernvarme fra kraftvarmeværket.”

Ved brev af 14. december 2008 påpegede klager over for Energitilsynet en række forhold vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse som stridende mod varmemforsyningslovens¹ § 20 og anmodede samtidig Energitilsynet om at pålægge E.ON Varme at dokumentere de i priserne indregnede omkostninger nærmere. Klagen blev hos Energitilsynet oprettet som en selvstændig sag, j.nr. 4/0920-0101-0136. Klager anså sig som part i denne sag.

Som følge af et stort antal henvendelser fra forbrugere, der fik leveret fjernvarme fra værker ejet af E.ON Varme, besluttede Energitilsynet at tage spørgsmålet om E.ON Varmes prisfastsættelse og leveringsbetingelser op til bedømmelse i en ny sag med j.nr. 4/0920-8901-0301.

Energitilsynets nye sag medførte, at den tidligere sag, j.nr. 4/0920-0101-0136, blev lukket uden afgørelse. Energitilsynet oplyste herefter klager, at materialet fra j.nr. 4/0920-0101-0136, som klager havde indsendt over E.ON Varmes fjernvarmepriser, ville indgå i den nye sag. Klager anså sig derfor for part også i den nye sag.

Energitilsynet afgjorde ved den påklagede afgørelse af 6. marts 2009, at klager ikke var part i sagen om E.ON Varmes prisfastsættelse.

Klager har ved brev af 30. marts 2009 påklaget afgørelsen.

Energitilsynets afgørelse

Følgende fremgår af Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009:

[...]

Vedrørende kravet om væsentlig interesse er det Energitilsynets vurdering, at fjernvarmelavets enkelte medlemmer ikke har en interesse i sagen, som adskiller sig fra den interesse, som andre slutbrugere i E.ON Varmes forsyningsområder kunne have.

Vedrørende kravet om individuel interesse er det Energitilsynets opfattelse, at medlemmerne af Slagslunde Fjernvarmelaug ikke vil blive særligt berørt af Energitilsynets afgørelse i sagen i forhold til andre varmemforbrugere, eller at visse medlemmer vil blive særligt berørt i forhold til andre forbrugere.

Da Slagslunde Fjernvarmelaugs medlemmer ikke har en individuel interesse i sagen, kan medlemmerne ikke anses for parter i Energitilsynets sag vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse.

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

Side 2 af 8

¹ Lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 af lov om varmemforsyning med senere ændringer.

Dette betyder, at Energitilsynet ikke i medfør af forvaltningsloven § 19, stk. 1, har pligt til partshøre Slagslunde Fjernvarmelaug i sagen.

[...]

Klagers bemærkninger og synspunkter

Klager har til støtte for klagen navnlig anført følgende:

- Klager er uenig i den af Energitilsynet anførte begrundelse, hvorefter tilsynet ikke finder, at klager har den nødvendige væsentlige og individuelle interesse i, at klager kan tillægges partsstatus. Klager er en interesseorganisation, der varetager kontakten til E.ON Varme på medlemmernes vegne. Medlemmerne har i særdeleshed en individuel interesse i deres egen sag vedrørende fjernvarmepriserne i Slagslunde, men ikke for så vidt angår priserne i de øvrige områder, der forsynes af E.ON Varme.
- De faste afgifter for fjernvarmelevering er for et gennemsnitshus steget fra ca. 3.000 kr. i 2007/2008 til ca. 16.000 kr. 2008/2009. Denne omfordeling af de fakturerede varmeudgifter medfører, at kunder med højt energiforbrug kommer til at betale mindre pr. GJ end kunder med lavt energiforbrug. Omlægningen af tarifstrukturen har medført en prisstigning på op til 50 %. Derved vil visse af klagers medlemmer på en så væsentlig og individuel måde blive berørt af Energitilsynets afgørelse, at disse medlemmer hos klager må anses for parter.
- Da E.ON Varme henholder sig til, at de faste omkostninger skal overvæltet med 100 %, har klagen netop betydning for de faste afgifter, såsom køb af ydelser fra andre koncernselskaber, renteudgifter, anlægsaktivernes værdi og afskrivninger, samt opgørelsen af fremmedkapitalen.
- Klager henviser til klima- og energiminister Connie Hedegaards svar af 16. februar 2009 på spørgsmål nr. 48 af 3. februar 2009 fra Folketingets Energpolitiske Udvalg, hvoraf det fremgår: at

[...]

Jeg kan oplyse, at en individuel fjernvarmeforbruger i henhold til forvaltningsretten er ikke klageberettiget, når Energitilsynet træffer afgørelse i en tilsynssag. Det skyldes, at et værks prispolitik ikke kun berører den enkelte forbruger, der han anmeldt sagen til Energitilsynet, men flere forbrugere eller hele forbrugerkredsen.

[...]

Klager antager på denne baggrund, at klager som en kreds af forbrugere har parts- og klagerstatus.

- Det er klager uvedkommende, at Energitilsynet vælger at behandle klagen sammen med tilsynets generelle sag om E.ON Varmes prisfastsættelse, li-

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

Side 3 af 8

gesom andre af E.ON Varmes forsyningsområder er klager uvedkommende, idet klagen vedrører tarifferne i Slagslunde.

- Klager afviser, at klagers situation er sammenlignelig med den af Energitilsynet anførte afgørelse fra Energiklagenævnet, hvorefter Ældre Sagen ikke havde partsstatus i en sag vedrørende DONG. Det er klagers udtrykkelige eksistensberettigelse at varetage kontakten mellem medlemmerne og E.ON Varme, derimod er det ikke Ældre Sagens formål at være kontaktorgan mellem foreningens medlemmer og DONG.
- Energitilsynet anfører, at en manglende partsstatus ikke er til hinder for, at tilsynet kan indhente oplysninger hos klager. Klager bemærker hertil, at klager som følge af den manglende partsstatus ikke er bekendt med, hvilke oplysninger tilsynet er i besiddelse af, ligesom Energitilsynet ikke er bekendt med, hvilke oplysninger klager har. Den manglende partsstatus medfører endvidere, at klager ikke kan konstatere, hvorvidt de indsendte oplysninger indgår i sagen.
- Det af Energitilsynet anførte argument om, at flertallet af tilsynets sager kun har én part, er irrelevant i denne sag, henset til dens omfang og kompleksitet, hvor flere selskaber i E.ON-koncernen indgår og disse selskabers omkostninger skal efterprøves.
- Klager anmoder Energiklagenævnet om ved afgørelsen af sagen at tage hensyn til følgende punkter:

”[...]

- Klagen er indsendt af SFL og omhandler indregning af unødvendige omkostninger i fjernvarmepriserne for Slagslunde.

- Visse forbrugere i Slagslunde vil blive særlig berørt af Energitilsynets afgørelse.

- En sag har mindst to parter ellers er der ingen sag. Det kan ikke være rimeligt, at kun modparten (E.ON) er part i en klagesag indgivet af SFL. Dette strider mod den generelle retssikkerhed.

- Det er ikke utænkeligt, at SFL under sagsforløbet kunne være Energitilsynet behjælpelig mht. ideer og oplysninger i forbindelse med undersøgelsen.

- Når ingen forbrugere er part i sagen, har disse ingen sikkerhed for, at alle aspekter i sagen vil blive belyst.

[...]”

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

Side 4 af 8

Energitilsynets bemærkninger og synspunkter

Energitilsynet har ved e-mail af 12. maj 2009 fremsendt bemærkninger til klagen. Energitilsynet har anført, at Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009 bør stadfæstes. Energitilsynet har til støtte herfor navnlig anført følgende:

- Energitilsynet har henvist til en række af Energiklagenævnets tidligere afgørelser vedrørende klageberettigelse, herunder bl.a. Energiklagenævnets afgørelse af 20. december 2007 (Energiklagenævnets j.nr. 21-582). Tilsynet bemærker, at Energiklagenævnet anvender de almindelige forvaltningsretlige kriterier for klageberettigelse, hvorefter der kræves væsentlig og individuel interesse. Således er en afledt interesse i den påklagede afgørelse ikke tilstrækkelig væsentlig interesse til at etablere status som klageberettiget.

Energiklagenævnet ses efter Energitilsynets opfattelse heller ikke at tillægge det betydning ved spørgsmålet om klageberettigelse, at førstestanssen har rejst en sag på baggrund af forbrugers henvendelse, når forbrugeren efterfølgende indbringer førstestanssens afgørelse for Energiklagenævnet, tilsynet henviser i den forbindelse til Energiklagenævnets afgørelse af 14. april 2008 (Energiklagenævnets j.nr. 21-564).

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

Side 5 af 8

- Særligt for så vidt angår klagers klageberettigelse bemærker Energitilsynet, at det afgørende er, om laugets medlemmer hver især eller i hvert fald visse af medlemmerne har en væsentlig og individuel interesse i sagen. Energitilsynet henviser i den anledning til Energiklagenævnets afgørelse af 16. januar 2009 (Energiklagenævnets j.nr. 1011-272). Energitilsynet finder ikke, at kravet om væsentlighed er opfyldt, idet klager ikke har en interesse i sagen, der adskiller sig fra den, andre forbrugere hos E.ON kan have. Vedrørende kravet om individuel interesse bemærker Energitilsynet, at klagers medlemmer eller visse af klagers medlemmer ikke berøres særligt af Energitilsynets afgørelse i forhold til andre forbrugere.
- Klagers henvendelse til Energitilsynet har medført, at tilsynet har taget sagen vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse og leveringsbestemmelser op af egen drift.
- Tilsynet har ikke modtaget oplysninger om, at E.ON Varmes generelle prisændringer i Slagslunde berører enkelte forbrugere på en så væsentlig og individuel måde, at disse medlemmer hos klager kan anses for parter i tilsynets generelle sag.
- Flertallet af sagerne inden for Energitilsynets offentligretlige kompetenceområde har kun én part. Ved fastlæggelsen af, hvem der er parter følger Energitilsynet den forvaltningsretlige praksis på området. Således er E.ON Varme part i den generelle sag om E.ON Varmes prisfastsættelse og leveringsbestemmelser.
- Til klagers bemærkning om, at klager under sagsforløbet kunne være tilsynet behjælpelig med idéer og oplysninger til sagen, anfører tilsynet, at klagers manglende partsstatus ikke afskærer Energitilsynet fra at indhente oplysninger fra klager. Ligeledes vil klagers allerede fremsendte oplysninger indgå i tilsynets generelle sag.

- Energitilsynet er underlagt officialmaksimen, hvorfor tilsynet skal sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst før der træffes afgørelse. Tilsynet vil i den forbindelse kunne indhente oplysninger fra klager, selvom klager ikke er tillagt partsstatus.

E.ON Varmes bemærkninger og synspunkter

Energiklagenævnet har ikke modtaget bemærkninger til sagen fra E.ON Varme.

Retsgrundlag

Hverken varmforsyningsloven eller reglerne udstedt i medfør heraf indeholder bestemmelser om, hvem der kan anses for parter og klageberettigede, i Energitilsynets sager efter varmforsyningsloven. Det er derfor de almindelige forvaltningsretlige regler, som regulerer, hvem der kan anses for parter i Energitilsynets generelle sag vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse. Efter disse regler er det et krav, at man har en væsentlig og individuel interesse i en sag, før der kan tillægges partsstatus. Begge betingelser skal være opfyldte, før en person kan anses som part. For at en interesse kan anses for at være væsentlig skal betydningen af en sag være af en vis styrke og intensitet for den/de pågældende. En moralsk eller mere generel præget ideel interesse er ikke i sig selv tilstrækkelig. En interesse skal imidlertid – udover at være væsentlig – også være individuel. Retsgrundlaget er nærmere beskrevet i den forvaltningsretlige litteratur og i praksis. Der kan bl.a. henvises til "Forvaltningsret" af Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., 2. udgave 2002, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 67ff.

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Klager har indbragt Energitilsynets afgørelse om, at klager ikke er part i tilsynets generelle sag vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse (Energitilsynets j.nr. 4/0920-8901-0301) for Energiklagenævnet.

Energiklagenævnet finder, efter en konkret vurdering af sagens omstændigheder, at beslutningen om ikke at tillægge klager partsstatus er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Energiklagenævnet har herved bl.a. lagt vægt på, at det forhold, at klager ikke tillægges partsstatus, er af gennemgribende betydning for klager, og da følgen af afgørelsen er, at klager ikke tillægges forvaltningslovens partsbeføjelser i forhold til behandlingen af anmodningen om aktindsigt m.v. Energiklagenævnet henviser i den forbindelse til "Forvaltningsret" af Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2. udgave, 2002, side 50 ff.

Energiklagenævnet finder på denne baggrund og efter en konkret vurdering, at nævnet kan behandle klagen over Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009 om klagers partsstatus.

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

Side 6 af 8

Energiklagenævnet lægger til grund, at klager er interesse- og kontaktorgan for klagers 224 medlemmer i Slagslunde, der aftager varme fra Slagslunde Kraftvarmeværk, der ejes og drives af E.ON Varme. Det forhold, at klager som interesseorganisation har 224 medlemmer, medfører ikke i sig selv, at de enkelte medlemmers interesse i sagen kumuleres, og at foreningen derved får en væsentlig og individuel interesse i sagen, jf. ovenfor anført. Det er således afgørende, om de 224 medlemmer hver især – eller visse af de 224 medlemmer – har en væsentlig og individuel interesse i sagen.

Klagers medlemmer har som varmemeforbrugere indgået en aftale med E.ON Varme om levering af varme. Energitilsynets generelle sag vedrører E.ON Varmes prisfastsættelse. Energiklagenævnet finder, at en så betragtelig stigning i E.ON Varmes faste afgifter, som oplyst af klager, fra 2007/2008 til 2008/2009 fører til, at klagers medlemmer har en væsentlig interesse i Energitilsynets sag vedrørende E.ON Varmes generelle prisfastsættelse.

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

En interesse skal imidlertid – udover at være væsentlig – også være individuel. Energiklagenævnet finder efter en konkret vurdering, at klagers medlemmer ikke har en individuel interesse i sagen. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at Energitilsynets afgørelse vil vedrøre alle E.ON Varmes kunder, herunder de 224 kunder, som klager repræsenterer. Kredsen af kunder, som eventuelt vil blive berørt af Energitilsynets afgørelse, er derfor omfattende. Det kan på baggrund af sagens oplysninger ikke lægges til grund, at klagers medlemmer eventuelt vil blive særligt berørt i forhold til de øvrige varmemeforbrugere, eller at visse af medlemmerne vil blive særligt berørt. Klagers medlemmers interesse i Energitilsynets generelle sag vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse er således ikke individuel.

Side 7 af 8

Det forhold, at det oprindeligt var bl.a. klagers henvendelse til Energitilsynet, der gav anledning til, at tilsynet undersøgte det pågældende forhold, ændrer ikke ved, at klagers interesse i sagen ikke kan anses for at være tilstrækkelig individuel. Der kan i den forbindelse henvises til, at Energitilsynet ligeledes kan behandle sager som tilsynsmyndighed efter varmemeforsyningsloven, jf. Energiklagenævnets afgørelse af 27. juli 2009 (Energiklagenævnets j. nr. 1021-107). Afgørelsen er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk.

Da klagers medlemmer ikke har en individuel interesse i sagen, kan medlemmerne ikke anses som parter i Energitilsynets generelle sag vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at Energiklagenævnet ikke kan tilslutte sig den af klager påberåbte forståelse af klima- og energiminister Connie Hedegaards svar af 16. februar 2009 på spørgsmål nr. 48 af 3. februar 2009 fra Folketingets Energitilsynets Udvalg om klageberettigelse.

Energiklagenævnet stadfæster herefter Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009, hvorefter klager ikke har partsstatus i Energitilsynets generelle sag vedrørende E.ON Varmes prisfastsættelse (Energitilsynets j.nr. 4/0920-8901-0301).

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2009 stadfæstes.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 30. november 2009.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26 i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. lov om varmforsyning § 26, stk. 4.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnshoved

/ Rasmus Aggersbjerg Kristensen
Fuldmægtig

30. november 2009

J.nr.: 1021-149

Eksp.nr.: 47338

RAK-EKN

Side 8 af 8